

GOEDE WEEK

2023

Donderdag 6 april 2023

Witte Donderdag; dienst van Schrift en Tafel

Aanvang 19.30 uur

blz. 2

Vrijdag 7 april 2023

Goede Vrijdag

Aanvang: 19.30 uur

blz. 10

Zaterdag 8 april 2023

Paaswake

Aanvang: 21.30 uur

blz. 22

* Alle diensten worden rechtstreeks uitgezonden via Radio Bloemendaal, www.radiobloemendaal.nl of via uw internetradio

Witte Donderdag

- donderdag 6 april 2023 –

VIERING VAN DE MAALTIJD VAN UITTOCHT ROND DE TAFEL

De nacht van de overlevering

Wij vieren deze dagen het lijden, sterven en de opstanding van Jezus Messias in één beweging. De drie dagen van Pasen beginnen met het vallen van de avond op Witte Donderdag. In deze dienst van Schrift en Tafel gedenken we dat Jezus in de nacht van de overlevering de Pesach-maaltijd vierde met zijn vrienden, het feest van de bevrijding uit Egypte. Daarom heeft deze dienst, hoe ingetogen ook, een feestelijk karakter. Voor het eerst sinds het begin van de veertigdagentijd wordt weer een loflied gezongen. Pas aan het einde van de viering van het avondmaal merken we dat het om het laatste avondmaal gaat. We eindigen de dienst met het Luthers avondgebed, laten de zegen ontbreken en verlaten de kerk in stilte. Zo wordt benadrukt dat het in deze drie dagen om één dienst gaat.

Voorganger: ds. Jessa van der Vaart

Muziek: Agnes van Bekkum – orgel

M.m.v. De Cantorij o.l.v. Xandra Mizée

Ouderling: Frijkje Bakker

Diakenen: Anne-Marie Scheeres en Klaas van Giffen

**Orgelspel: Variaties over 'Ach wir armen Sünder'
Matthias Weckmann (1616-1674)**

Woorden van welkom – door de ouderling van dienst

(Allen gaan staan)

Bemoediging en vredegroet

V: Onze hulp is de naam van de Heer

A: die hemel en aarde gemaakt heeft

V: die trouw houdt tot in eeuwigheid

A: en niet laat varen het werk van zijn handen.

Groet

V: De vrede van Christus met u allen!

A: Zijn vrede met u!

Wij geven elkaar als tafgelgenoten een teken van vrede

Psalmgebed: Psalm 67

Cantorij Antifoon: Miserator Dominus

Vertaling

*De barmhartige Heer gaf voedsel aan diegenen die Hem vreesden,
ter herinnering aan Zijn wonderen.*

V: God zij ons genadig, hij zegene ons,
doe zijn aanschijn over ons lichten:

**A: dat op aarde uw weg zij geweten,
onder alle volken uw heil,**

V: en de volken u loven, o God,
u loven de volken tezamen,

A: elk land deelt in de jubelende blijdschap.

V: Want gij richt de volken naar recht.

A: Gij leidt alle landen op aarde.

- V: En de volken loven u, God,
u loven de volken tezamen
- A: De aarde gaf haar gewas:
God, onze God, wil ons zegenen.**
- V: Hij wil ons zegenen, God.
- A: Eerbied voor hem en ontzag
tot de verste einden der aarde!**

Cantorij Antifoon: Miserator Dominus

Vertaling

*De barmhartige Heer gaf voedsel aan diegenen die Hem vreesden,
ter herinnering aan Zijn wonderen.*

Loflied: Lied 395: 1, 2 en 3

Gebed van de dag

Lezing: Exodus 12: 1-13 Huub Oosterhuis en Alex van Heusden

- 1 JHWH sprak tot Mozes en Aaron in het land Egypte:
2 Deze maand zal voor u het begin van de maanden zijn,
deze zal voor u de eerste van de maanden van het jaar zijn.
3 Spreek tot heel de gemeente van Israël en zeg:
'Op de tiende van deze maand
neemt ieder voor zich een lam,
elk vaderhuis, elk huis een lam.
4 Zijn er in een huis te weinig voor een lam,
dan neemt hij het samen met zijn buurman
die in het huis naast hem is, -
en al naar gelang het aantal zielen in ieders huis
en naar de behoefte van ieders mond delen zij het lam.
5 Een lam zonder gebrek, mannelijk,
een jaar oud zal het zijn,
het jong van een schaap
of het jong van een geit zul je nemen.

- 6 Je zult het bewaren tot de veertiende dag van deze maand,
- dan zal door heel de bijeenkomst
van de gemeente van Israël
het lam worden geslacht tegen de avond.
- 7 Zij nemen van het bloed
en doen het op twee deurposten
en op de bovenbalk van het deurkozijn
in de huizen waar zij eten.
- 8 Diezelfde nacht eten zij het vlees,
op vuur gebraden, en ongedesemd brood daarbij, matses,
- met bittere kruiden eten zij het.
- 9 Je zult het niet rauw eten of in water gekookt,
maar enkel op vuur gebraden, -
de kop, de schenkels en de ingewanden.
- 10 Laat er niets van overblijven tot de morgen.
Zou er iets van overblijven tot de morgen,
je zult het verbranden in het vuur.
- 11 En zo zul je het eten:
je lendenen omgord, je sandalen aan je voeten,
je stok in je hand;
haastig zul je eten –
Pesach voor JHWH.
- 12 In deze nacht zal ik door het land Egypte trekken,
elke eerstgeborene in het land Egypte zal ik slaan,
van mens tot dier,
alle goden van Egypte zal ik oordelen –
ik ben het JHWH.
- 13 Maar het bloed zal je tot teken zijn
aan de huizen waar je bent:
ik zie het bloed, ik zal je voorbijgaan
opdat aan u nog niet een stoot verderf geschieden zal
als ik het land Egypte sla.'

Orgelspel: 'Herzlich tut mich verlangen' BWV 727
Johann Sebastian Bach (1685 – 1750)

Lezing: Matteüs 26, 1-16 NBG aangepast

- 1 En het geschiedde, toen Jezus al deze woorden geëindigd had,
dat hij tot zijn leerlingen zei:
- 2 Jullie weten dat het over twee dagen Pesach is
en dan wordt de mensenzoon overgeleverd
om gekruisigd te worden.
- 3 Toen kwamen de overpriesters en de oudsten van het volk bijeen
in het paleis van de hogepriester genaamd Kajafas
4 en zij beraamden een plan om Jezus door een list
te kunnen overmeesteren en doden.
- 5 Maar zij zeiden:
Niet op het feest,
opdat er geen opschudding ontstaat onder het volk.
- 6 Toen Jezus in Bethanië was,
in het huis van Simon de melaatse,
7 kwam een vrouw tot hem met een albasten kruik
vol kostbare mirre
en goot die uit over zijn hoofd, terwijl hij aanlag.
- 8 Toen de leerlingen dit zagen,
waren ze verontwaardigd en zeiden:
Waar toe die verkwisting?
- 9 Want dit had voor heel veel verkocht
en aan de armen gegeven kunnen worden!
- 10 Maar Jezus merkte het op en zei tot hen:
waarom vallen jullie deze vrouw lastig?
Want zij heeft een goede daad aan mij verricht.
- 11 De armen heb je immers altijd bij je,
maar mij heb je niet altijd.
- 12 Want toen zij deze mirre over mijn lichaam uitgoot,
heeft zij dit gedaan om mijn begrafenis voor te bereiden.
- 13 Voorwaar, ik zeg jullie,
overall waar dit evangelie verkondigd zal worden
in de gehele wereld,
zal ook gesproken worden over wat zij gedaan heeft,
tot gedachtenis aan haar.

- 14 Toen ging een van de twaalf, genaamd Judas Iskariot,
naar de overpriesters en zei:
- 15   Wat wilt u mij geven?
              Dan zal ik hem overleveren.
- En zij stelden hem dertig zilverlingen ter hand.
- 16 En van toen af zocht hij een goede gelegenheid
om hem over te leveren.

Zingen: Lied 563: 1 Cantorij, 2 en 3 Allen

Cantorij

Allen

Overdenking

Zingen: Lied 566: 1, 2 en 3

Lezing: Matteüs 26: 17-25 NBG aangepast

- 17 Op de eerste dag van het feest van de ongezuurde broden
kwamen de leerlingen bij Jezus en zeiden:
              Waar wilt u
              dat wij het eten voor het paasmaal
              voor u voorbereiden?
- 18 Hij zei:
              Ga naar de stad tot die-en-die
              en zeg tot hem:
              ‘De meester zegt: mijn tijd is nabij,
              bij u houd ik met mijn leerlingen het Paasmaal.’
- 19 En de leerlingen deden zoals Jezus hen had opgedragen
en zij maakten het paasmaal gereed.
- 20 Toen het avond geworden was,
lag hij aan met de twaalf.
- 21 En terwijl zij aten, zei hij:
              Voor waar, ik zeg jullie
              dat een van jullie mij verraden zal.

- 22 En zeer bedroefd begonnen zij, een voor een te zeggen:
Ik ben het toch niet, heer?
- 23 Hij antwoordde hen en zei:
Die met mij de hand in de schotel heeft gedoopt
die zal mij verraden.
- 24 De mensenzoon gaat wel heen zoals van hem
geschreven staat,
maar wee de mens
door wie de mensenzoon verraden wordt.
Het ware voor die mens goed geweest
als hij niet geboren was.
- 25 Judas, zijn verrader, antwoordde en zei:
Ik ben het toch niet, rabbi?
Hij zei tot hem:
Jij hebt het gezegd.

Zingen: Lied 566: 4, 5 en 6

DIENST VAN DE TAFEL

Voorbeden

Nodiging

Tafelgebed – 403d

We bidden het Onze Vader

Uitdelingswoorden

Delen van brood en wijn

De Cantorij zingt tijdens het delen van brood en wijn:

Ubi caritas - Ola Gjeilo (1978 -)

Lezing: Matteüs 26: 30-35 NBG aangepast

- 30 En na de lofzang gezongen te hebben
vertrokken ze naar de Olijfberg.
- 31 Toen zei Jezus tot hen:
Jullie zullen allen aan mij aanstoot nemen
in deze nacht.
Want er staat geschreven:
'Ik zal de herder slaan
en de schapen van de kudde zullen verstrooid worden.'
- 32 Maar nadat ik zal zijn opgewekt
zal ik jullie voorgaan naar Galilea.
- 33 Petrus antwoordde en zei tot hem:
Al zouden allen aanstoot aan u nemen,
ik nooit!
- 34 Jezus zei tot hem:
Voorwaar, ik zeg je,
in deze nacht,
voordat de haan gekraaid heeft,
zul je mij driemaal verloochenen.
- 35 Petrus zei tot hem:
Zelfs al moet ik met u sterven,
ik zal u zeker niet verloochenen!
Zo spraken ook de andere leerlingen.

Zingen: lied 571

Luthers avondgebed

Goede Vrijdag

- vrijdag 7 april 2023 –

In deze dienst klinkt het lijdensevangelie van de evangelist Matteüs.
Het Kleinkoor zingt tijdens de dienst enkele korallen uit de
Matthäus Passion, BWV 244 van Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Voorganger: ds. Jessa van der Vaart

Muziek: Agnes van Bekkum - orgel

M.m.v. Het Kleinkoor o.l.v. Dirk Out

Ouderling: Carolien Oosterhof

Diaken: Bart Kramer

Stilte

Gebed

Zingen: lied 561

Lezing: Hosea 6: 1-6 NBV

- 1 'Kom, laten wij teruggaan naar de HEER!
Hij heeft ons verscheurd, hij zal ons genezen;
de hand die sloeg, zal ons verbinden.
- 2 Hij redt ons na twee dagen van de dood,
de derde dag doet hij ons opstaan:
in zijn nabijheid zullen wij leven.
- 3 Dan zullen wij hem kennen,
ernaar jagen om de HEER te kennen.
Even zeker als de dageraad zal hij komen,
hij komt naar ons als milde regen,
als de lenteregen die de aarde drenkt.'
- 4 Wat moet ik met je beginnen, Efraïm?
Wat moet ik met je beginnen, Juda?
Want jullie liefde is als een ochtendnevel,
als dauw die 's morgens vroeg verdwijnt.
- 5 Daarom heb ik jullie gedood met de woorden die ik sprak,
jullie neergehouwen door mijn profeten;
zo brak het volle licht van mijn recht door.
- 6 Want liefde wil ik, geen offers; met God vertrouwd zijn is meer
waard dan enig offer.

Beurtspraak: Psalm 22a Refrein: allen

DE PASSIE

Koraal: Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen

Eerste lezing: Matteüs 26, 36-46 NBV

- 36 Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen naar een plek die Getsemane genoemd werd.
Hij zei:
‘Blijven jullie hier zitten, ik ga daar bidden.’
- 37 Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee.
Toen hij zich bedroefd en angstig voelde worden,
38 zei hij tegen hen:
‘Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier met mij waken.’
- 39 Hij liep nog een stukje verder, knielde toen en bad diep voorovergebogen:
‘Vader, als het mogelijk is,
laat deze beker dan aan mij voorbijgaan!
Maar laat het niet gebeuren zoals ik het wil,
maar zoals u het wilt.’
- 40 Hij liep terug naar de leerlingen en zag dat ze lagen te slapen.
Hij zei tegen Petrus:
‘Konden jullie niet eens één uur met mij waken?’
- 41 Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen;
de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.’
- 42 Voor de tweede maal liep hij van hen weg en bad:
‘Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan mij
voorbijgaat zonder dat ik eruit drink, laat het dan
gebeuren zoals u het wilt.’
- 43 Toen hij terugkwam, zag hij dat ze weer sliepen, want ze waren
door vermoeidheid overmand.
- 44 Hij liet hen achter, liep opnieuw wat verder en bad voor de
derde maal, met dezelfde woorden als daarvoor.
- 45 Daarna voegde hij zich weer bij de leerlingen en zei:
‘Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten?
En dat terwijl het ogenblik nabij is waarop de
Mensenzoon wordt uitgeleverd aan zondaars.
- 46 Sta op, laten we gaan; kijk, hij die mij uitlevert,
is al vlakbij.’

Koraal: Was mein Gott will, das g'scheh' all'zeit

Tweede lezing: Matteüs 26, 47-68 NBV

- 47 Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een grote, met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters en de oudsten van het volk was gestuurd.
- 48 Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. 'Degene die ik kus,' had hij gezegd, 'die is het, die moet je vangennemen.'
- 49 Hij liep recht op Jezus af, zei:
    'Gegroet, rabbi!
    en kuste hem.
- 50 Jezus zei tegen hem:
    'Vriend, ben je daarvoor gekomen?'
- Daarop kwam de bende naderbij, ze grepen Jezus vast en namen hem gevangen.
- 51 Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af.
- 52 Daarop zei Jezus tegen hem:
    'Steek je zwaard terug op zijn plaats.
    Want wie naar het zwaard grijpt,
    zal door het zwaard omkomen.
- 53 Weet je niet dat ik mijn Vader maar te hulp hoef te roepen en dat hij mij dan onmiddellijk meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen?
- 54 Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, waar staat dat het zo moet gebeuren?'
- 55 Toen zei Jezus tegen de omstanders:
    'Met zwaarden en knuppels bent u uitgetrokken
    om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben!
    Dagelijks was ik in de tempel om onderricht te geven,
    en toen hebt u me niet gevangengenomen.

- 56 Maar dit alles gebeurt opdat de geschriften van de profeten in vervulling gaan.’
Daarop lieten alle leerlingen hem in de steek en vluchtten weg. Jezus verhoord en verloochend
- 57 Zij die Jezus gevangengenomen hadden, leidden hem voor aan Kajafas, de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en de oudsten bijeengekomen waren.
- 58 Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester; daar ging hij tussen de knechten zitten om te zien hoe het zou aflopen.
- 59 De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden een valse getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood zouden kunnen veroordelen,
- 60 maar ze vonden er geen, hoewel zich vele valse getuigen meldden. Ten slotte meldden er zich twee
- 61 die zeiden:
‘Die man heeft gezegd:
“Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen.”’
- 62 De hogepriester stond op en vroeg hem:
‘Waarom antwoordt u niet?
U hoort toch wat deze getuigen zeggen?’
- 63 Maar Jezus bleef zwijgen.
De hogepriester zei:
‘Ik bezweer u bij de levende God,
zeg ons of u de messias bent, de Zoon van God.’
- 64 Jezus antwoordde:
‘U zegt het.
Maar ik zeg tegen u allen hier:
vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten
aan de rechterhand van de Machtige
en hem zien komen op de wolken van de hemel.’

- 65 Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit:
‘Hij heeft God gelasterd!
Waarvoor hebben we nog getuigen nodig?
Nu hebt u met eigen oren gehoord hoe hij God lastert.
- 66 Wat denkt u?’
Ze antwoordden:
‘Hij is schuldig en verdient de doodstraf!’
- 67 Daarop spuwden ze hem in het gezicht en sloegen hem.
Anderen stompten hem
- 68 en zeiden:
‘Profeteer dan maar eens voor ons,
messias,
wie is het die je geslagen heeft?’

Koraal: Wer hat dich so geschlagen

Derde lezing: Matteüs 26, 69 – 27, 10 NBV

- 69 Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei:
‘Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!’
- 70 Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen:
‘Ik weet niet waar je het over hebt.’
- 71 Toen hij wilde weggaan naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders:
‘Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!’
- 72 En opnieuw ontkende hij en zwoer:
‘Echt, ik ken de man niet!’
- 73 Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden:
‘Jij bent wel degelijk een van hen, trouwens,
je accent verradt je.’
- 74 Daarop begon hij te vloeken en hij bezwoer hun:
‘Ik ken die man niet!’
En meteen kraaide er een haan.

- 75 Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had:
‘Voordat er een haan gekraaid heeft,
zul je mij driemaal verloochenen.’
Hij ging naar buiten en huilde bitter.
- 27-1 De volgende ochtend vroeg namen alle hogepriesters met de
oudsten van het volk het besluit Jezus ter dood te brengen.
- 2 Nadat ze hem geboeid hadden, leidden ze hem weg
en leverden hem over aan Pilatus, de prefect.
- 3 Toen Judas, die hem had uitgeleverd, zag dat Jezus ter dood
veroordeeld was, kreeg hij berouw.
Hij bracht de dertig zilverstukken naar de hogepriesters
en oudsten terug
- 4 en zei:
‘Ik heb een zonde begaan door een onschuldige
uit te leveren.’
Maar zij zeiden:
‘Wat gaat ons dat aan? Zie dat zelf maar op te lossen!’
- 5 Toen smeed hij de zilverstukken de tempel in, vluchtte weg
en verhing zich.
- 6 De hogepriesters verzamelden de zilverstukken
en zeiden tegen elkaar:
‘We mogen ze niet bij de tempelschat voegen,
aangezien het bloedgeld is.’
- 7 Na ampel beraad kochten ze er de akker van de pottenbakker
mee, die dan als begraafplaats voor vreemdelingen kon dienen.
- 8 Daarom heet die akker tot op de dag van vandaag de
Bloedakker.
- 9 Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia:
‘En ze verzamelden de dertig zilverstukken,
het bedrag waarop hij geschat was en dat ze hadden
bepaald met de zonen van Israël,
- 10 en ze betaalden er de akker van de pottenbakker mee,
zoals de Heer mij had opgedragen.’

Zingen: lied 582

Vierde lezing: Matteüs 27, 11-30 NBV

- 11 Toen Jezus voor de prefect stond, stelde deze hem de vraag:
‘Bent u de koning van de Joden?’
Jezus zei:
‘U zegt het.’
- 12 Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten
tegen hem inbrachten, antwoordde hij niet één keer.
- 13 Daarop zei Pilatus tegen hem:
‘Hooft u niet
wat deze getuigen allemaal tegen u inbrengen?’
- 14 Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord,
wat de prefect zeer verwonderde.
- 15 Nu had de prefect de gewoonte om op elk pesachfeest
één gevangene vrij te laten,
en die door het volk te laten kiezen.
- 16 Er zat toen een beruchte gevangene vast,
die Jezus Barabbas genoemd werd.
- 17 En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd:
‘Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas
of Jezus die de messias wordt genoemd?’
- 18 Hij wist namelijk dat ze hem uit afgunst hadden uitgeleverd.
- 19 Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van
zijn vrouw gebracht:
‘Laat je niet in met die rechtvaardige!
Om hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel
moeten doorstaan.’
- 20 Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk
over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden.
- 21 Weer nam de prefect het woord en hij vroeg opnieuw:
‘Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?’
‘Barabbas!’
riepen ze.

- 22 Pilatus vroeg hun:
‘Wat moet ik dan doen
met Jezus die de messias wordt genoemd?’
Allen antwoordden:
‘Aan het kruis met hem!’
- 23 Hij vroeg:
‘Wat heeft hij dan misdaan?’
Maar ze schreeuwden alleen maar harder:
‘Aan het kruis met hem!’
- 24 Toen Pilatus inzag dat zijn tussenkomst nergens toe leidde,
dat het er integendeel naar uit zag dat men in opstand zou
komen, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de
menigte zijn handen en zei:
‘Ik ben onschuldig aan de dood van deze man.
Zie het zelf maar op te lossen.’
- 25 En heel het volk antwoordde:
‘Laat zijn bloed óns dan maar worden aangerekend,
en onze kinderen!’
- 26 Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om
gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.
- 27 De soldaten van de prefect namen Jezus mee naar het
pretorium en verzamelden de hele cohort om hem heen.
- 28 Ze kleedden hem uit
en deden hem een scharlakenrode mantel om,
- 29 ze vlochten een kroon van doornakken en zetten die op zijn
hoofd. Ze gaven hem een rietstok in zijn rechterhand en vielen
voor hem op de knieën. Spottend zeiden ze:
‘Gegroet, koning van de Joden,’
- 30 en ze spuwden op hem, pakten hem de rietstok weer af en
sloegen hem tegen het hoofd.

Koraal: O Haupt voll Blut und Wunden

Vijfde lezing: Matteüs 27, 31-56 NBV

- 31 Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem de mantel uit, deden hem zijn kleren weer aan en leidden hem weg om hem te kruisigen.
- 32 Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen.
- 33 Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd werd, wat 'schedelplaats' betekent.
- 34 Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen hij die geproefd had, weigerde hij ervan te drinken.
- 35 Nadat ze hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen,
- 36 en ze bleven daar zitten om hem te bewaken.
- 37 Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde:
'Dit is Jezus, de koning van de Joden'.
- 38 Daarna werden er naast hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van hem, de ander links.
- 39 De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem:
- 40 'Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen?
Als je de Zoon van God bent,
red jezelf dan maar en kom van dat kruis af!'
- 41 Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen:
- 42 'Anderen heeft hij gered,
maar zichzelf redden kan hij niet.
Hij is toch koning van Israël,
laat hij dan nu van het kruis afkomen,
dan zullen we in hem geloven.
- 43 Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld,
laat die hem nu dan redden,
als hij hem tenminste goedgezind is.
Hij heeft immers gezegd:
"Ik ben de Zoon van God."

- 44 Precies zo beschimpten hem de misdadigers die samen met hem gekruisigd waren.
- 45 Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield.
- 46 Aan het einde daarvan, in het negende uur, gaf Jezus een schreeuw en riep luid:
‘Eli, Eli, lema sabachtani?’
Dat wil zeggen:
‘Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?’
- 47 Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen:
‘Hij roept om Elia!’
- 48 Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesneld die een spons pakte en in zure wijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken.
- 49 De anderen zeiden:
‘Niet doen,
laten we eens kijken of Elia hem komt redden.’
- 50 Nog eens schreeuwde Jezus het uit, toen gaf hij de geest.
- 51 Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten.
- 52 De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt;
- 53 na Jezus’ opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en maakten zich bekend aan een groot aantal mensen.
- 54 Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten de aardbeving voelden en merkten wat er gebeurde, werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden:
‘Hij was werkelijk Gods Zoon.’
- 55 Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om voor hem te zorgen, stonden van een afstand toe te kijken.
- 56 Onder hen bevonden zich Maria uit Magdala, Maria de moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

Koraal: Wenn ich einmal soll scheiden

Gebeden

Stil gebed

Onze Vader

Zingen: Slotlied 590

Paaswake

- zaterdag 8 april 2023 -

Van donker naar licht

Het paasfeest begint in het donker van de nacht. Zoals wachters reikhalzend naar de morgen uitkijken, zo kijken we naar het licht van de paaskaars dat het duister verdrijft. Al in de kerk van de eerste eeuwen werd juist in deze nacht gedoopt. Daarom worden wij in deze nacht uitgenodigd om stil te staan bij de (eigen) doop in de doopgedachtenis. Tenslotte horen we het paasevangelie naar Matteüs dat we staande beantwoorden met een paaslied.

Voorganger: ds. Jessa van der Vaart

Muziek: Agnes van Bekkum

M.m.v. De Cantorij o.l.v. Xandra Mizée

Ouderling: Erik Ingwersen

Diaken: Anne-Marie Scheeres

De intocht van het licht - allen gaan staan

De paaskaars wordt binnengedragen, terwijl de cantorij zingt geven we elkaar het licht door

Cantorij zingt: 'Wachters op de morgen' c=cantorij ; g=gemeente

(tekst: Sytze de Vries, muziek: Willem Vogel)

Dankzegging voor het licht: Lied 600

Allen

DIENST VAN DE SCHRIFT

I Lezing: Genesis 1: 1-5 - Karel Deurloo

- 1 In den beginne schiep God de hemel en de aarde.
- 2 De aarde nu was woest en ledig:
duisternis over de oervloed, en de Geest Gods over de wateren.
- 3 God zei:
    Er zij licht!
    En er was licht.
- 4 God zag het licht, het was goed.
    God maakte scheiding tussen het licht en de duisternis.
- 5 God riep tot het licht:
    Dag!
en tot de duisternis riep hij:
    Nacht!
Het werd avond, het werd morgen, één dag.

Tijdens het zingen van het lied kunnen de kaarsen in de kaarsenbak geplaatst worden

II Gezongen lezing: Lied 350: 1, 2, 5 en 7

III Lezing: Genesis 22: 1-18 - Karel Deurloo

- 1 Het geschiedde na deze gebeurtenissen
dat God Abraham beproefde.
Hij zei tot hem:
Abraham.
Hij zei:
Hier ben ik.
- 2 Hij zei:
Neem toch je zoon, je enige, die je liefhebt, Isaak
en gá naar het land Moria
en doe hem daar opgaan ten brandoffer
op een van de bergen die ik je zeg.
- 3 Abraham stond 's morgens vroeg op
zadelde zijn ezel
nam twee van zijn jongens met zich mee
en Izaäk, zijn zoon.
Hij kloofde hout voor het brandoffer
Hij stond op
en ging naar de plaats die God hem had gezegd.
- 4 Op de derde dag sloeg Abraham zijn ogen op
en zag de plaats van verre.
- 5 Abraham zei tot zijn jongens:
Blijven jullie hier met de ezel.
Ik en de jongen, wij gaan tot ginds
dan buigen we ons neer
en keren naar jullie terug.
- 6 Abraham nam het hout voor het brandoffer
en legde het op Izaäk, zijn zoon.
Hij nam in zijn hand het vuur en het mes.
zo gingen die beiden tezamen.
- 7 Izaäk zei tot Abraham, zijn vader, hij zei:
Mijn vader!
Hij zei:
Hier ben ik, mijn zoon.

Hij zei:

Ziehier het vuur, en het hout
maar waar is het lam voor het brandoffer?

8 Abraham zei:

God zelf zal zien naar het lam ten brandoffer, mijn zoon.
Zo gingen die beiden tezamen.

9 Zij kwamen op de plaats die God hem had gezegd.

Daar bouwde Abraham het altaar
hij schikte het hout
bond Izaäk, zijn zoon
en legde hem op het altaar, boven het hout.

10 Abraham strekte zijn hand uit

en nam het mes om zijn zoon te slachten.

11 Toen riep de bode van de HEER tot hem vanuit de hemel
en zei:

Abraham, Abraham!

Hij zei:

Hier ben ik.

12 Hij zei:

Strek je hand niet uit naar de jongen!
Doe hem niets!
Voorwaar, nu weet ik dat jij God-vrezend bent:
je hebt je zoon, je enige, mij niet onthouden.

13 Abraham sloeg zijn ogen op

en zag

er was een ram daarachter,
met zijn horens vast in het struikgewas.

Abraham ging

nam de ram

en deed hem opgaan ten brandoffer in plaats van zijn zoon.

14 Abraham riep de naam van die plaats: de HEER zal zien.

Zoals heden ten dage wordt gezegd:

Op de berg van de HEER zal gezien worden.

15 De bode van de HEER riep tot Abraham

voor de tweede keer vanuit de hemel.

16 Hij zei:

Bij mijzelf zweer ik

- uitspraak van de Heer -

waarlijk, omdat je dit hebt gedaan:

je zoon, je enige, mij niet hebt onthouden

17 daarom zegen, ja zegen ik je.

Talrijk maak ik je nazaten

zoveel als sterren aan de hemel

als het zand aan het strand van de zee.

Je nazaten beërven de poort van hun vijanden.

18 Met jouw nageslacht zullen alle naties van de aarde elkaar

zegenen

aangezien jij gehoord hebt naar mijn stem.

IV Gezongen lezing: lied 169: 1, 2, 4 en 6

V Lezing: Jesaja 55: 1-11 NBV21

1 Hierheen! Hier is water,

voor ieder die dorst heeft.

Kom, ook al heb je geen geld.

Koop hier je voedsel en eet.

Kom, koop voedsel zonder geld,

koop wijn en melk zonder betaling.

2 Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is,

je loon besteden aan wat niet verzadigen kan?

Luister aandachtig naar Mij,

en je zult ruimschoots te eten hebben

en genieten van een overvloedig maal.

3 Leen Mij je oor en kom bij Mij,

luister, en je zult leven.

Ik sluit met jullie een eeuwigdurend verbond,

als blijvende bevestiging van mijn liefde voor David.

4 Hem heb ik aangesteld

als getuige voor de volken,

als vorst en heerser over de naties.

- 5 Ook jij zult een volk ontbieden
dat je nog niet kende,
en een volk dat jou nog niet kende
zal zich haasten om bij je te zijn,
omwille van de HEER, je God,
de Heilige van Israël,
die je deze luister heeft verleend.
- 6 Zoek de HEER nu Hij zich laat vinden,
roep Hem terwijl Hij nabij is.
- 7 Laat de goddeloze zijn slechte weg verlaten,
laat de onrechtvaardige zijn snode plannen herzien.
Laat hij terugkeren naar de HEER,
die zich over hem zal ontfermen;
laat hij terugkeren naar onze God,
die hem ruimhartig zal vergeven.
- 8 Mijn plannen zijn niet jullie plannen,
en jullie wegen zijn niet mijn wegen – spreekt de HEER.
- 9 Want zo hoog als de hemel is boven de aarde,
zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven,
en mijn plannen jullie plannen.
- 10 Zoals regen of sneeuw neerdaalt uit de hemel
en daarheen niet terugkeert
zonder eerst de aarde te doordrenken,
haar te bevruchten en te laten gedijen,
zodat er zaad is om te zaaien en brood om te eten –
- 11 zo geldt dit ook voor het woord
dat voortkomt uit mijn mond:
het keert niet vruchteloos naar Mij terug,
niet zonder eerst te doen wat Ik wil
en te volbrengen wat Ik gebied.

VI Gezongen lezing: lied 154a in wisselzang 1-4 en 9-13

VII **Lezing: Deuteronomium 30: 11-20 NBG aangepast**

- 11 Want dit gebod, dat ik je heden opleg,
is niet te moeilijk voor je en het is niet ver weg.
- 12 Het is niet in de hemel, zodat je zou moeten zeggen:
Wie zal opstijgen naar de hemel, het voor ons halen,
en het ons doen horen opdat wij het volbrengen?
- 13 En het is niet aan de overkant van de zee,
zodat je zou moeten zeggen:
Wie zal oversteken naar de overkant van de zee,
het voor ons halen,
en het ons doen horen opdat wij het volbrengen?
- 14 Dit woord is zeer dicht bij je, in je mond en in je hart,
om het te volbrengen.
- 15 Zie, ik hou je heden het leven en het goede voor,
maar ook de dood en het kwade;
- 16 doordat ik je heden gebied de Heer, jouw God, lief te hebben
door in zijn wegen te wandelen
en zijn geboden, inzettingen en verordeningen te onderhouden,
opdat je leeft en talrijk wordt
en de Heer je God je zegent in het land dat gij zult beërven.
- 17 Maar als je hart zich afwendt en je niet hoort,
maar je laat verleiden en buigt voor andere goden en hen dient,
- 18 dan verkondig ik je heden dat je te gronde zult gaan;
niet lang zul je leven in het land,
dat je na het overtrekken van de Jordaan zult beërven.
- 19 Ik neem heden de hemel en de aarde tegen je tot getuigen;
het leven en de dood stel ik je voor,
de zegen en de vloek;
kies dan het leven, opdat je leeft,
jij en je nageslacht,
- 20 door de Heer jouw God lief te hebben,
naar zijn stem te horen
en te hechten aan Hem;
want dat is je leven en de lengte van je dagen bij het wonen
op de akker, waarvan de Heer je vaderen Abraham,
Izaäk en Jacob gezworen heeft, dat Hij het hun geven zou.

Cantorij: Since by man –

Uit de ‘Messiah’ Georg Friedrich Händel 1685 -1759)

DOOPGEDACHTENIS - Inleiding

Zingen: Lied 612

De doopvont wordt gevuld met water

Doopgebed

Geloofsbelijdenis gezongen 340d – *allen gaan staan*

Doopgedachtenis

Wie wil komt naar voren om de hand door het doopwater te halen om de doop te gedenken

Ondertussen zingen we: lied 117d

Zegenbede en Vredegroet

Wij wensen elkaar de vrede van Christus

Vg: De vrede van Christus met u allen!

Allen: Zijn vrede met u!

OPROEP TOT HET FEEST

Gebed van het feest

Vg: Gij die deze heilige nacht hebt verlicht
door de glorie van het paasgeheim,
wek ons tot leven door uw Geest,
dat wij opstaan als dochters en zonen van U
en als herboren mensen
U bezingen en belijden
als de God van ons leven –
U die wij te allen tijde loven en danken.

**Glorialied door de Cantorij: This joyful Eastertide -
tekst George Ratcliffe Woodward op een oud Nederlandse melodie**

Evangelielezing: Matteüs 28: 1-10 NBG aangepast

- 1 Laat na de Sabbath,
tegen het aanbreken van de eerste dag van de week
gingen Maria van Magdala en de andere Maria het graf bezien.
- 2 En zie, er kwam een grote aardbeving,
want een engel van de Heer daalde uit de hemel neer
en kwam nader
en hij wentelde de steen weg
en zette zich daarop.
- 3 Zijn uiterlijk was als een bliksem
en zijn kleding wit als sneeuw.
- 4 En de bewakers werden door vrees voor hem bevangen
en zij werden als doden.
- 5 Maar de engel antwoordde
en zei tot de vrouwen:
Wees niet bevreesd;
want ik weet dat jullie Jezus zoeken,
de gekruisigde.
- 6 Hij is hier niet, want hij is opgewekt,
zoals hij gezegd heeft;
kom en zie de plaats waar hij gelegen heeft.
- 7 En ga terstond op weg
en zeg zijn leerlingen
dat hij is opgewekt uit de doden.
En zie, hij gaat jullie voor naar Galilea;
daar zullen jullie hem zien.
Zie, ik heb het jullie gezegd.
- 8 En zij gingen terstond weg van het graf,
met vrees en grote blijdschap,
en liepen haastig voort
om het zijn leerlingen te berichten.

- 9 En zie, Jezus kwam hen tegemoet en zei:
Wees gegroet.
Zij naderden hem en grepen zijn voeten
en zij aanbaden hem.
- 10 Toen zei Jezus tot hen:
Wees niet bevreesd.
Ga heen en bericht mijn broeders
dat zij naar Galilea gaan,
en daar zullen zij mij zien.

Slotlied (staande): Lied 645: 1, 2, 5 en 6

Zegen